

Usmernenie k ohláseniu neobvyklej obchodnej operácie - § 17 zákona č. 297/2008 Z.z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Ohlásenie neobvyklej obchodnej operácie úzko nadväzuje na zistenie neobvyklej obchodnej operácie (ďalej len „NOO“) a jej zdržanie. Povinná osoba je povinná ohlásiť finančnej spravodajskej jednotke (ďalej len „FSJ“) NOO bez zbytočného odkladu, t. j. pri najbližšej príležitosti odkedy takúto operáciu zistila. Do ohlasovacej povinnosti je zahrnutá aj povinnosť ohlásiť FSJ odmietnutie vykonania požadovanej NOO podľa § 15 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov(ďalej len „zákon“). Pred ohlásením NOO povinná osoba nemusí poznať povahu trestného činu, na základe ktorého môže dôjsť k legalizácii príjmov z trestnej činnosti (ďalej len „legalizácia“), v každom prípade by však získané poznatky povinnej osoby a jej znalosť okolností v jednotlivých prípadoch mali byť povinnou osobou vyhodnotené tak, aby jej podozrenie z vykonania NOO bolo dôvodné (t. j. okolnosti NOO nasvedčujú tomu, že jej vykonaním môže dôjsť k legalizácii alebo financovaniu terorizmu) a aby ďalšie opatrenia v systéme boja proti legalizácii a financovania terorizmu boli funkčné a efektívne. Povinnosť ohlásiť NOO zahŕňa aj pokusy o vykonanie transakcie a povinná osoba plní ohlasovaciu povinnosť bez ohľadu na skutočnosť, či transakcia bola alebo nebola skutočne vykonaná (aj v tomto prípade musí ísť o dôvodné podozrenie z legalizácie alebo financovania terorizmu). Ak je podozrenie, že klient pripravuje alebo vykonáva NOO bez ohľadu na hodnotu obchodu, povinná osoba je povinná vykonať základnú starostlivosť vo vzťahu ku klientovi.

Je dôležité uviesť, že prehľad foriem NOO podľa predmetu činnosti povinnej osoby, ktoré sa môžu vyskytnúť v jej podnikateľskej činnosti, musí byť obsiahnutý v Programe vlastnej činnosti povinnej osoby zameranej proti legalizácii a financovaniu terorizmu. Informácie z hlásenia o NOO zohrávajú dôležitú úlohu pri identifikácii potenciálne protiprávnej činnosti a môžu odhaliť a zabrániť toku nezákonných finančných prostriedkov do finančného systému a preto by mali byť čo najpresnejšie a úplné. Spôsob ohlasovania NOO je uvedený v § 17 ods. 2 zákona, informácie v hlásení o NOO musia zostať utajené pred nepovolanou osobou. Hlásenie o NOO nesmie obsahovať údaje o zamestnancovi, ktorý NOO zistil. Hlásenie o NOO by malo obsahovať informácie a údaje podľa § 17 ods. 3 zákona. V prípade hlásenia o NOO pochádzajúceho od povinnej osoby, ktorá vedie účet pre svojho klienta, je potrebné, aby obsahovalo okrem identifikácie majiteľa a disponenta na účte, ktorý vykonal NOO aj identifikačné údaje majiteľa a disponentov ďalších účtov vedených u tej istej povinnej osoby, ak tieto účty súvisia s predmetným hlásením o NOO. Vo všeobecnosti by na základe informácie z hlásenia o NOO mali byť identifikované informácie:

- kto, kedy a akým spôsobom vykonal NOO?
- v prospech koho (kam) mali byť vykonané transakcie?
- prečo boli transakcie vykonané?

Ak FSJ požiada písomne povinnú osobu o doplňujúce informácie k hláseniu o NOO, poskytnuté informácie by mali byť takisto presné a úplné a v prípade potreby by mali zahŕňať spektrum informácií a dokladov získaných povinnou osobou pri vykonávaní starostlivosti vo vzťahu ku klientovi. Po ohlásení NOO by povinná osoba mala vykonať primerané preskúmanie obchodného vzťahu bez ohľadu na akúkoľvek následnú spätnú väzbu poskytnutú FSJ a mala by uplatniť primerané opatrenia na zmiernenie rizika.